

Feljött már a csillag/ismert,máshol géoelve/
-

Hatodik ének

Szent-Keresz búcsú utáni ének a holtakért

Dallama:Oh fájdalmas szentséges Mária.

Hála neked szerelmes Istenünk,
E keresztutjárást elvégeztük,
S bár mi is ugy járhattunk volna,
A mint egykor a fájdalmas anya.

Oh szenvedő szerelmes Jézusom,
Vedd kedvesen e búcsújárásom,
Felajánljuk élőkért,holtakért,
Nagy kinokban szenvedő lelkeért.

Drágalátos szent véred hullása,
Szálljon le a szenvedők lángjára;
Enyhítse,oltda nagy gyötrelmüket,
Nagy kinokból szabadítsd ki őket.

E szent keresztuti bucsujárás,
A holtakért legnagyobb áldozás,
Jettek árvák, keserű özvegyek,
Még holt hívekért esedeztetek.

Oh jaj, ha látnátok élő hívek,
Hogy a holtak mily nagy kint szenvednek,
Éjjel-nappal léngok közt kinlógnak,
Enyhülésre soha nem találhatnak.

Fájdalmas szentséges szűz Mária,
Könnyhullatásodnak egy szép árja,
Szívárogyjon szes tüzlángokra,
A szenvedők szabadulására,

Zsámolyodnál térdel özvegy, árva,
Könnyeit e sirhantra bocsátja,
Esedeznek atyjokér, anyjokért,
Hitves párok elhunyt magzatukért.

Dicsőséges teljes szentháromság,
Égen földön legnagyobb méltóság,
Minden kimúlt híveknek irgalmazz,
mennyországba hozzád föl juthassanak. Amen.

Énekek a boldogs.szüz Máriához.

Budán, 1860. Nyomatta és kiadta Bagó Márton

Csüdát látok bünös lélek,
Keresztre nézni félek,
Vigadozik a gonoszság,
Haldoklik az ártatlanság.

Kereszten az Isten fia,
Alatta szerelmes anyja,
Egyik önti vércseppjeit,
Másik keserves könnyeit,
Vele sirnak az angyalok,
Keseregnek a csillagok,
Nem aggyák semmi fényüket,
Gyászolják szép reményüket.

Kit most emelsz a keresztre,
Majd elön ítéletre,
Ki földödi sebhejeit,
Érted öntött vércseppjeit.

A kőkoporsó repedez,
Márványkőve gerjeded,
Hát, te ember, miben bizol,
Hogy vele nem siránkozol.

Még van idő, nézz az égre,
Takincs a véres keresztre,
Csókd Jézusod sebeit,
Szedd a földről vércseppjeit.

Állj melléje Máriával,
És kesergő Magdolnával,
Kérésedért talán megszán,
Mert érted függ a keresztfán.

Szent kereszthez ének. 160. szám.

Nóta: ⁶Yuladozik szivem Szüz.

Öszönteni jöttünk szent keresztfa
Látjuk rajta Jézus meg van halva,
Alatta szüz anya nagy zokogva
Zézus piros vérét csókolgatja.

Pesten, 1869.

Nyomatja s kiadja ³ucsánszky
Alajos. / Ósz-utca 20. szám alatt. /

Az átkozott Júdás, hogy eladta
harminc ezüst pénzért odaadta
A pogány zsidóknak, hogy vegyék meg
A magas keresztre feszítsék meg.

Mért nem adta inkább Máriának,
Vagy pedig Mária Magdolnának,
Ezer annyit adott volna érte
Csak ne vitték volna a keresztre.

Harminc ezüst pénzre Júdás mért szorultál

Édes mesterodtól, el minek pártoltál,

Talán valamiben Jézus vétett néked ~~vagy szóval valaha bántott téged~~

Vagy szóval valaha bántott téged.

Jézussal naponként örömmel vigadtál,

a Mártha házában vele vacsoráltál,

Mégis dühösséggel ellene fordultál,

Nagy keserűséget Máriának hoztál.

A nagy fakeresztet lefektették,

Jézus kezét lábát rászégezték

Mely a piros vére szent testéből,

Áztatja a földet minden felül.

Hogy a keresztjét felállították,

Az ur Jézust rajta függni látták,

Szentséges oldalát megnyitották

Mária siralmát ujitották.

A magas keresztfán hogy kinlódott

Szent atyához hét szavat bocsájtott,

Óh atyám bocsáss meg kik vétettek,

Kik engem keresztre feszítették.

El ne felejtkezzünk Jézus hét szaváról,

A melyeket mondott magas keresztfáról,

Hogy mi is mennybe feljuthassunk

Örök boldogságban vigadhassunk.

Midőn Jézus a keresztfán megholt,

Az egész világon sötétség volt,

/ a többi strófák hiányzanak /

1. Közelebb, közelebb, Urá, hozzád, -
Boldogan ölelem keresztet át, - Édes lesz
az nekem, - Hisz Te emelsz ezen; - Mind
közelebb Hozzád. Én Istenem.

2. Repeső szárnyakon, felhőkön át, - A
csillagok felett, föl, föl Hozzád. - Kebleden
a helyem, - Óh emeld a szívem: - Mind
közelebb Hozzád, én Istenem.

3. Jézusom, Jézusom, jöjj el Hozzá, -
Hallgasd meg óh Urám, az én imám. - Ha
szívemben leszel. - Azt mondom majd szé-
pen: - Közelebb Jézusom, vagyok Hozzád.

4. Fogd meg gyenge kezem, óh Krisztu-
som, - Nem esem el többé, azt jól tudom.
- Mert Te vagy az Erő, - Én istent kereső:
- Felleljek Tégedet, én Istenem.

5. Milliók keresnek, porba hullva, -
Milliók áldanak leborulva, - Én is mint
gyermeked, - Keresen szent Szíved; -
Nyisd meg azt émekem, jó Istenem.

6. Ha majd hisz óh Uram, egykor Hoz-
zád - mint testvér repüljek, földről Hozzád,
- Hogy a szent Szíveden, - Lelkem meg-
pihenjen; - Örökre óh közel, legyek Hoz-
zád.

Szent keresztnek violája.

Szent keresztnek violája,
Bűnös lelkünk pálmaága.
Téged jöttünk köszönteni,
Tiszta szívből üdvözleni.

Vesd ránk kegyes szemeidet,
Fogadj el mint hivedet.
Óh szerelmes nagy Istenünk,
Bocsásd meg amit vétettünk.

Szűz Mária édes Anyánk,
Léssz szószólónk és pátronánk,
Fogadj el szent palástodba,
Végbe dicső országodba.

Szent keresztnek a rózsája,
Bűnös lelkünk drága fája.
Az Ur Jézus meghalt rajta,
Ki a bűnöst megváltotta.

A szent kereszt templomba,
Virágzik mint aranyalma.
Az Ur Jézus drága teste,
Szent keresztre volt függesztve.

Akik ide hozzád jöttünk,
Téged térden állva kérünk.
Hogy tégedet megláthatnánk,
Egykor mennyben imádkozhatnánk.

Szent keresztnek gyászos kertje,
Szűz Mária gyümölcsöse.
Oly szép gyümölcs függött rajta,
Ki a bűnöst megváltotta.

Szűz Mária édes anyánk,
Magas mennyből tekints reánk.
Fogadd el a kérésünket,
Bocsásd meg a bűneinket.

Szűz Mária magas mennyben,
Szent angyalok seregében.
A szent fiát csókolgatja,
Bűnösökért vigasztalja.

Bocsásd meg a bűneinket,
Akik ide gyülekeztek.
Fogadd el az imádságunk,
Vedd kedvesen fáradságunk.

Amen.

Köszöntő ének.

Köszönteni jöttünk, szent keresztfa!
Látjuk, rajta Jézus meg van halva,
Alatta szűz Anyja nagy zokogva,
Jézus piros vérét csókolgatja.

Az átkozott Judás, hogy eladta,
Harminc ezüst pénzért oda adta
A pogány zsidóknak, hogy vegyék meg,
A magas keresztre feszítsék meg.

Mért nem adtad inkább, Máriának,
Vagy pedig Mária Magdolnának,
Ezer annyit adott volna érte,
Csak ne vitték volna a keresztre.

Harminc ezüst pénzre, Judás mért szorultál,
Kedves mesteredtől, el minek pártoltál?
Talán valamiben Jézus vétett néked,
Vagy szóval valaha bántott téged.

Jézussal naponként örömmel vigadnál,
A Márta házában vele vacsoráltál,
Mégis dühösséggel ellene fordultál,
Nagy keserűséget Máriának hoztál.

A nagy keresztet lefektették,
Jézus kezét, lábát rászégezték,
Foly a piros vére szent testéből,
Áztatja a földet mindenfelől.

Hogy a keresztet felállították,
Az Ur Jézust rajta függni látták,
Szentcsékes oldalát megnyitották,
Mária siralmát ujtították.

⊕ *szöveg*

A magas keresztfán, hogy kinlódott,
Szent Atyjához hét szavat bocsátott;
Oh Atyám! bocsáss meg, kik vétettek,
Kik engem keresztre feszítettek.

El ne felejtkezzünk Jézus hét szaváról,
Amelyeket mondott magas keresztfáról,
Hogy mi is mennyekbe feljuthassunk,
Örök boldogságban vigadhassunk.

Midőn Jézus a keresztfán meghalt,
Az egész világon sötétség volt;
Mária szent fiát nem láthatta,
Keserves nyögését csak hallgatta.

Jézust a keresztről, hogy levették,
Mária ölébe helyeztették;
Elájult a szive szüz Anyjának,
Nem szólhatott nyelve Máriának.

Nagy keserőséggel felkiáltott,
Mária Istenhez sóhajtozott:
Jaj, már itt maradtam e világban,
Mint egy bus gerlice árvaságban.

Midőn a Jézus testét megmosták,
Fehér patyolatba takargatták,
Mária Magdolna szent Jánossal,
Máriát ápolták bátorságban.

Hogy koporsóba helyeztették,
A Jézus szent testét eltemették,
Mária elájult bánatjába,
Jaj, mert most jutott nagy árvaságba.

Keservesen tőle elbucszott,
Szent Fia testétől eltávozott:
Ha szent János ottan nem lett volna,
Mária szive meghasadt volna.

Mária Magdolna, hogy azt látta,
Kezeit a fejére kulcsolta,
Fenszóval kiálta: jaj énnékem,
Jaj, oda van minden reménységem.

A fájdalmas anyát megölelte,
Zokogással haza kísértette,
Visszanéz Mária szent Fiára,
Leroskadt a Magdolna karjába.

Jól meggondold ember a Jézus fájdalmát,
Jól eszedben tartsd Mária siralmát,
Miként kesergette szerelmes magzatját,
Az oszlopnál lévő megostorozását.

Az ártatlan bárányt úgy megostorozták,
Erős vasláncokkal oszlophoz láncolták;
De sirását annak senki nem hallotta,
Köntöse ujjával magát tisztogatta.

Azon ne kételkedj, hogy igaz nem volna,
És úgy siránkozzál, mintha csak most volna,
Mert sirásod által Jézust vigasztalod,
A szüz Máriával mennyben megláthatod.

El nem beszélhetem a Jézus fájdalmát,
Nem magyarázhatom Mária siralmát,
Meg nem számlálhatom sok keserves kinját,
Meg nem sirathatom sok könnyhullatását.

Akik a bűnökben megátalkodtatok,
A szenvedő Jézus kinjait szánjátok,
Keserves kinjáért hálákat adjatok,
Isten országába, hogy bejuthassatok.

Dicséret, dicsőség az Atyának,
Az ő szent Fiának, a Jézusnak.
És a vigasztaló Szentléleknek,
Tisztelet adassék a szent Szűznek.

Amen.

8

/harmadik ének./

A szent keresztről

Meghalt Jézus a keresztfán
Szent kereszt a mi kedves fánk
Raját függünk átkarolva
Mint bűnbánó bus Magdolna.

Szent fa melynek árnyékában
Nyugalom szent boldogság van
Isten-ember háálágya
Szenvedő sziv vidámsága.

Szentséges fa lombos ágod
Atöleli a világot
Koronád az égig ér fel
Beragyogja az fényével.

Szent keresztfa átöleltünk
Kérünk légyt mindig velünk
Te vagy kincsünk, arany águnk
Özömünk és boldogságunk.

Jézus keresztfa gyümölcse
Szivünket mély buval töltsd be
Hogy téged megsirathassunk
S hozzád mennybe feljuthassunk.

Jézus bűnünk zsoldját vedd el
Jelöld meg szent keresztedre
Oh szánd meg azt a ki megtér
S a kistől kezdve Jézusunkat kér.

Jézus kérünk keresztadre
Öt mélyeséges szent sebedre
S szegíts sok érdemidbe
S lelkünket az égbe vidd be. Amen

A nagypénteki kereszt-misztérium áhitata betöltötte a somogyi nép vallásos lelki életét és legnépszerűbb éneke sosem hiányzott sem a nagybóti ájtatoskodásról, sem a Krisztus koporsói gyásznál, de néha még búcsúi keresztjáráskor sem. E népszerűség oka talán, hogy sokféle szöveg és dallamváltozatban él máig, melyek közül többféléit is megmutatunk almi variánsként Ángyán József/19232 / , S z i j á r t ó P á l/1898/, és a cséngő Beneke Jánosné előadásában/1906/. Az ének természetesen nem hiányozhatott egyetlen nagypénteki ponyvakiadásból sem, ahol gyakorta hosszabb strófákkal szerepeltek, mint pl. Iván Antal kiadásában a keszthelyi Nádas-féle nyomda révén; Nóta: Királyi zászlók lobognak. Ezt tesszük elébb közzé; mivel késői kiadás, s amely e hosszú címet viseli: Minden Szenthelyes BeköszöntőÉnek a háború idejében. Az Ur Jézus Krisztus szent szívéhez folyamodunk segélyért. c. 11

Ádámnak bűnös fiait Jertek hozzám imádkozni,
Jertek az én keresztfámhoz, Üdvösségnek oltárához.
Borulljatok le a földre, Szent Atyámhoz könyörögve,
Sóha el ne felejtsetek, Hogy megholtamérettetek:/:
Siralmas az én életem, Siralmas minden lépésem,
Szent fíjamat nem találok, A keresztfán halva látom.
Ó, keresztfá be magas vagy, Jézus testivel terhes vagy,
Három tómpa vas-szög tarcsa, Keze, lába átliggatva.
Ó, keresztfá hun termettél, Tőle citrusfából lettél,
Üdvözlőgy világ váltsága, Lány lelkünknek pártfogója.
Ó, fájdalom kimondani, Hogy Jézusnak meg kell hallni,
Fájdalmas Szűz, hogy nézheted, Midőn Jézusz idj szenvedett.
Dicértessék szent keresztfá, Édes Jézusz meghótt rajta,
Kálvárja nagy hegy tetején, Fály a szent vér a keresztfén.
Harmatozzál Jézusz vére, Mert a bűnös el van veszve,
Tétetett a váltság ára Istennek szelid báránya:/:

"Ezt pap nem tudja, semmi köze, eztet énekejjük a szentkeresztuttyán"

Szárász-Egyházaskozár, Benke Jánosné, 1906.

/A Moldvából elszármazott diószéni csánómagyar üregesszony csodálatos ekcentusát sajnos csak felületesen tudjuk lejöltni szövegünkben/

Ájtatos É N E K E K .

1. Előttünk tündöklék Jézus keresztje, sat.
2. Üdvözlégy te Máriának drága tiszta sat.
3. Kegyelemnek lelke könyörülj rajtunk sat.
4. Beborultak már az egek, nyolczra jár sat.

Kép: A keresztre feszített Jézus, a kereszt alatt szüz Mária.

Budán, 1857.

Nyomatta és kiadta Bagó Márton.

1. Előttünk tündöklék Jézus keresztje,
Melyre függesztetett Megváltónk teste,
Nem láttam oly szép gyümölcsfát,
Mint Jézusnak keresztfáját,
Oly szép gyümölcs függött rajta,
Szüz Mária azt siratja,
Hogy szent Fiát halva tartja.
2. Üdvöz légy Jézusnak szentséges Feje,
Kit zsidók serege tövissel sérte.
Nem láttam oly szép gyümölcsfát,
Mint Jézusnak keresztfáját,
Kékjeivel kibimbózott,
Maga Jézus szép gyümölcse,
Örök életnek szerzője.
3. Üdvöz légy Jézusnak ábrázatja,
Kit zsidók serege arczul csapdösa.
Nem láttam oly szép gyümölcsfát sat.
4. Üdvöz légy Jézusnak kegyes két szeme,
Mely bűneink miatt sokszor könnyeze.
Nem láttam oly szép gyümölcsfát sat.
5. Üdvöz légy Jézusnak szentséges szája,
Mely eczetet, epét értünk kóstola.
Nem láttam oly szép gyümölcsfát sat.
6. Üdvöz légy Jézusnak áldott két füle,
Kit zsidók serege rút szókkal sérte.
Nem láttam oly szép gyümölcsfát sat.
7. Üdvöz légy Jézusnak szentséges válla,
Mely nehéz keresztfát érettünk hordöza.
Nem láttam oly szép gyümölcsfát sat.
8. Üdvöz légy Jézusnak áldott két keze,
Kit zsidók serege fához szegezze.
Nem láttam oly szép gyümölcsfát sat.
9. Üdvöz légy Jézusnak szentséges háta,
Kit zsidók serege megostoroza.
Nem láttam oly szép gyümölcsfát sat.
10. Üdvöz légy Jézusnak drága oldala,
Kit zsidók drárdája általszaggata.
Nem láttam oly szép gyümölcsfát sat.

11. Üdvöz légy Jézusnak áldott két lába,
Kit zsidók serege általliggata.
Nem láttam oly szép gyümölcsfát sat.
12. Üdvöz légy Jézusnak egész szent teste,
Ezerszer üdvöz légy ártatlan vére.
Nem láttam oly szép gyümölcsfát sat.
13. Üdvöz légy Jézusnak megérett szive,
Értünk bémutatott legszentebb lelke.
Nem láttam oly szép gyümölcsfát sat.
14. Üdvöz légy óh áldott véres keresztfa,
Örök váltságunknak ékes oltára.
Nem láttam oly szép gyümölcsfát,
Mint Jézusnak keresztfáját.
Áldott vagy óh szent keresztfa,
Melyen meghalt Isten Fia.

12

6. Oh te legtisztább lélek tisztíts meg minket,
Tedd örvendetessé gyászos ügyünket,
Jőj hozzánk sat.
7. Oh édes Szentlélek! vigasztalj minket;
Tedd örvendetessé gyászos ügyünket.
Jőj hozzánk sat.
8. Oh szelid Szentlélek! maradj mibennünk,
Az örök életre te légy vezérünk.
Jőj hozzánk sat.
9. Oh áldott Szentlélek! adj reánk áldást,
Általad nyerhessünk boldog kimulást.
Jőj hozzánk sat.
10. Oh kegyelmes Szentlélek! kegyelmezz nekünk,
Te általad légyen örök életünk.
Jőj hozzánk Szentlélek satb.

13

Nagyböjti ének
a Szent-Keresztről

1.

Meghalt Jézus a keresztfán,
Szentkereszt a mi kedves fánk,
Rajta függünk átkarolva,
Mind bűnbánó bús Magdolna.

2.

Szentfa, melynek árnyékában,
Nyugalom szent boldogság van,
Isten ember halál ágya,
Szenvedő szív vidámsága.

3.

Szentséges fa lombos ágod,
Átöleli a világot,
Koronád az égig ér fel,
Beragyogja azt fényeivel.

4.

Szentkeresztfa átölelünk,
Kérünk légy te mindig velünk,
Te vagy kincsünk arany águnk,
Örömünk és boldogságunk.

5.

Jézus keresztfa gyümölcse,
Szívünket mély búval töltsd be,
Hogy téged megsirathassunk,
Hozzád mennybe följuhassunk.

6.

Jézus bűnünk szoldját vedd el,
Jelöld meg szent kereszteddel,
Oh, szánd meg azt ki megtér,
S aki téled kegyelmet kér.

7.

Jézus kérünk keresztedre,
Szentséges szent sebeldre,
Segíts sok érdemeidre,
Lelkünket az égbe vidd be.

Ámen.

"Dicsértessék a Jézus Krisztus!-Mózes a puszta-ba egy rázkigyót mutatót be népének.Én is bemutatom az életfáját,amiért én magam voltam a Paradicsomkerben.A szépségtü sammit se láttam, a gyönyörüségtől pedig mingyá elájultam.Odajön egy angyal,kérdi tőlem,hát,mit keresel te itt alvó gyermek?Én mondtam,hogy ezér a szép fáér jöttem!-Dehát,hogy jöttél te ide?mikor nem hoztál sem fűrész-t,sem fejszét;én megfogtam,a tövibü kihuztam,az ékes menyasszonynak pedig ajándéku-l hoztam.Van ezen körte,alma,magyaró,tetejébe egy nemzet-i lobogó,tetejébe egy aranyos bus-gerlice,aki mindig azt csevegi aranyos kis szájával, hogy szájjon áldás az új házaspárra!...régen ezek mind rajd vótak azona sütemény-fán,mer ojjan ága vót.A zallába pedig Éva, meg az Ádám vót,allú.Az Éva az nyutt föl az almáér...a kigyó meg rá vód tekeredve a fára...Éva és Ádám között vót a feje ki, s a fullángját ottan fujta ki...Szenyérbe az én unokatesvérem az csinyáta meg...Most egy tőkébü csinyájjuk.

Szenyér-Somogyzsitfa,Tislér Antalné,1898.

Szent vagy kereszt, szent vagy,
Mert föl vagy szantelve,
Cidrusfának az ága,
Jézus halálos ágya.

Térdet, fejet hajtunk,
Néked áldást mondunk,
Te vagy a mi megváltónk,
A mi föl szabadottónk....stb.

Ezt az éneket főleg akkor szokták énekelni, ha búcsúra menet keresztet láttak, s ott zászlómeghajtással tisztelegtek. De alkalmazták néha a keresztjáró ünnepeken is.

- -

Balázs-köszöntő, balázsjárás.

Emlékezzünk, hogy ma leszen Szent Balásznak napja,
Mesterünknek akaratját ez által mutatja.
Örömet a háznak, asszonynak, urának,
Hogy hirdesse éneklését, ugya azt tanítja.

Gazga gyorsan kejj föl mostan, hozz minékünk jó bort,
Valamid van a házadnál, mindenedet csak hozd,
Nézd a nyársunk üres, a gyomrunk meg éhes,
Ne sajnáljad szalonnádat, Nekünk jól megfűzess....

- -

"Egyházhoz ment a fiatalasszony, azt jelentette, hogy első alkalom volt, amikor az újszülöttet elvitte a templomba - minthogy a keresztségkor nem lehetett ott -, Ez kb. 3-4 hétre történt, amikor már jó erőben volt, fölépült/a gyermekágyból/. Addig nem illet ki-menni még az udvarra se, amíg a egyházhoz "nem ment... Ez tulajdonképpen a bibliai Jézus bemutatásának emlékére, mintájára történt. A fiatalasszony égő gyertyával ment az oltár elé, s ott a pap megáldotta, megszentelte őket. Ez mindig istentisztelet után volt. Ez csak az anyára vonatkozott, afféle tisztulásképpen volt, mint a bibliában is van."

Siófok, Angyán József, 1922.

Köszönteni jöttünk szent keresztfa,
Látjuk raj^at Jézust, meg van halva,
Alatta Szüzanya nagy zokogva,
Jézus piros vérét csolkolgatja.

Az átkozott Judás, hogy eladta,
Harminc ezüstpénzért odaadta,
A pogány zsidóknak, hogy vegyék meg,
A magas keresztre feszítsék meg.

Mért nem ad~~ad~~ inkább Máriának,
Vagy pedig Mária Magdolnának,
Ezerannyit adott volna érte,
Csak ne vitték volna a keresztre.

Harminc ezüstpénzre Judás mér szorultál,
Kedves mesteredtől el minek pártoltál,
Talán valamiben Jézus vétett néked,
Vagy szóval valah^a bántott téged?

Jézussal naponként örömmel vigadtál,
Mária házánál ~~Me~~le vacsoráltál,
Még^{is} dühösségel ellene fordultál,
Nagy keserüséget Máriának hoztál.

A nagy keresztet már lefektették,
Jézus kezit, lábát rászögezték,
Foj a piros vére szent testéből,
Áztatja a földet mindenfelől.

Hogy a keresztfát fölállították,
Az Ur Jézust rajta függni látták,
Szentséges oldalát megnyitották,
Mária siralmát ujitották.

A magas keresztfán hogy kinlódott,
Szent atyjához ijg szavat bocsájtott,
Ó, atyám, bocsázs meg, kik vétettek,
Kik engem keresztre feszítettek,

Egy ártatlan kislány, Bernadett a neve,
Hirül adta nekünk, jójjünk most mi ide,
Itt a lurdi szent szüz hófehér ruhába,
Összetett két keze kulcsolva imába.

Boldogok, kik jönnek őtet köszönteni,
Forró szeretetből itten üdvözleni,
Meghallgat ő minket, kiknek szive lángol,
Égő szeretettől, sűrű sóhajástól

Köszönteni jöttünk szent keresztfa,
Látjuk rajta Jézust, meg van halva,
Alatta Szüzanya nagy zokogva,
Jézus piros vérét csokolgatja.

Az átkozott Judás, hogy eladta,
Harminc ezüstpénzért odaadta,
A pogány zsidóknak, hogy vegyék meg,
A magas keresztre feszítsék meg.

Mért nem adád inkább Máriának,
Vagy pedig Mária Magdolnának,
Ezerannyit adott volna érte,
Csak ne vitték volna a keresztre.

Harminc ezüstpénzre Judás mér szorultál,
Kedves mesteredtől el minek pártoltál,
Talán valamiben Jézus vétett néked,
Vagy szóval valah^a bántott téged?

Jézussal naponként örömmel vigadtál,
Mária házában veled vacsoráltál,
Mégis dühösséggel ellene fordultál,
Nagy keserűséget Máriának hoztál.

A nagy keresztet már lefektették,
Jézus kezét, lábát rászögezték,
Foj a piros vére szent testéből,
Áztatja a földet mindenfelől.

Hogy a keresztet fölállították,
Az Ur Jézust rajta függni látták,
Szentséges oldalát megnyitották,
Mária síralmát ujították.

A magas keresztfán hogy kinlódott,
Szent atyjához ijjeszavattal bocsájtott,
Ó, atyám, bocsázd meg, kik vétettek,
Kik engem keresztre feszítettek,

El ne feledkezzünk Jézus hét szaváról,
Amejjetek mondott magas keresztfáról,
Hogy mi is mennyekbe feljuthassunk,
Örök boldogságban vigadhassunk.

Midőn Jézus a keresztfán meghalt,
Az egész világon sötétség volt,
Mária, szent fiát nem láthatta,
Keserves nyögését csak hallgatta,

Jézust a keresztfől, ahogy levették,
Mária ölébe hejjeztették,
Elájult a szive Szüzanyának,
Nem szólhatott nyelve Máriának.

Nagy keserőséggel fölkiáltott,
Mária Istenhez sóhajtozott,
Jaj, már itt maradtam ev világban,
Mint egy bus gerlive, árvaságban.

Midőn a Jézus testét megmosták,
Fehér patyolatba betakarták,
Mária Magdolna Szent Jánossal,
Máriát ápolták bátorságban.

Hogy a koporsóba hejjeztették,
A Jézus szent testét eltemették,
Mária elájult bánatjába,
Jaj, mert most jutottam árvaságban!

Keservesen tőle elbúcsúzott,
Szent fia testétől eltávozott,
Ha Szent János ott nem lehet volna,
Mária szive meghesédd volna.

Mária Magdolna, hogy ezt látta,
Kezeit a fejére kulcsolta,
Fennszóval kiáltá, jaj, énnekem,
Jaj, odavan minden reménységem!

A fájdalmas anyát megölelte,
Zokogással hozzá kísértette,
Visszanéz Mária szent fiára,
Lerosked Magdolna karjaiba.

Jól meggondolt ember a Jézus fájdalmát,
Jól eszedbe tartsd Mária sirhalmát,
Amidőn kesergett szerelmes magzatján,
A zokszóná lévő megostorozását.

Az ártatlan bárányt úgy megostorozták,
Erős vasláncokkal oszlophoz láncolták,
De sorását annak senki nem hallotta,
Köntösse ujjával magát tisztogatta.

Azon ne kételkedj, hogy igaz nem volna,
És úgy siránkozzál, mintha csak most volna,
Mert sirásod által, Jézus vigasztalód,
A szűz Máriával mennyben megláthatod.

Ki nem beszélhetne Jézus fájdmáról,
Nem magyarázhatom Mária siralmát,
Meg nem számlálhatom sok keserves kinját,
Meg nem sirathatom sok könnyehullását.

Akik a bűnökben megátalkodtatok,
A szenvedő Jézus kinjait szánjátok,
Keserves kinjáért hálákat adjatok,
Isten országába, hogy bejuttassatok.

Ének a szent kerszthez
A fényes nap immár lenyugodott.

Jertek hívők Jézus keresztjéhez,
Doruljunk le szentséges tövéhez,
Beseregjünk, zokogjunk alatta,
Mint egykor a fájdalmas szüz anya.
Kinek szívét hét hegyes tör járta,
Midőn fiát függni rajta látta,
Oh hogy epedt szíve fájdalmába,
Panaszszava hangzik a világba.
Még hajolva térdel a fa alatt,
Krisztus Jézus szent keresztje alatt,
Keservében imigy sóhajtozott:
Jaj énnékem a világ mit hozott!
Szomoru a fájdalmas szüz anya,
nincsen neki ki megvigasztalja,
Megfoszották öröme kincsétől,
Szüz méhének drága gyümölcsétől.
Oh de oh de szomoru is lehet,
Nem találhat a földön menhelyet,

21

4.

Hová hajtsa bus anyai fejét,
Hét tör verte szentséges kebelét.
Hasztalan sir, hasztalan sóhajta,
Nincsen aki könyörüljön rajta,
Ez a világ rajta nem könyörült,
Még a méz közé is üröm vegyült.
Sirt a szent Szüz, vele a mennyország,
Ártalanság és anagy igazság,
Könnyet hullat Jézus keresztjére,
A kesergő szüz anya fejére.
Jer bünös hát a kinoknak halmára,
Tekintsünk a véres keresztfára,
Emeljük föl szívünket, lelkünket,
Függeszük rá kisirt szemeinket.
Öleljük át kitért karjainkkal,
Halmozzuk el sűrűn csókjainkkal,
Forró csókunk teremjen gyümölcsöt,
Hit, remény és szeretet erkölcsöt.
Itt hervadt az örök élet virág,
Kit leszkasztott a gonosz világ,
Nagy fájdalmat, szörnyű kint érezett,
Ártatlanul halálig vérezett.
Oh szent kerszt, üdvünk életfája,
Rajtad halt meg az Isten báránya,
Bus lelkünket mosogató malaszt,
Ki nem emelt az ég ellen panaszt.
Imádom Jézusom szent nevedet,
Viselhessem sulyos kereszteted,
Hordozzam én szerencsés Simon,
Kit magasztal, dicsér az új Sion.
Még jük hát a fájdalmas olvasót,
Kössünk rája mirtuszból koszorút,
Hit, remény, szeretet szalagjával,
Öntözzük könnyeink hullámával
Jöjj el hozzám halálom óráján,
Állj mellettem sirhalmom nyílt száján,
Adj irgalmat, mennyei jutalmat,
Mint Drozsmásnak, a megtért latornak.

22

/nagy formájú barokk-kereszt, melyben "ária jézussal jobb karján koronákkal. stb/jelentekkel az egyes szárnyrészeken/

Vigasz a keresztben

Szivem hogyha sujt a bánat ostora,
Viseld békén, mert s'ors oly mostoha,
S gondold meg azt, hogy az Ur küldi ezt rád,
Ki megadja sebedre is balzsamát.

Bizzál benne, mert ő a legjobb atya,
Hogy mi has nál tenéked, ő azt tudja,
Ő, egyedül, ő tudja, hogy sujtva vagy,
Nyugodjál meg benne, mert irgalma nagy.

És bu s a szenvedésben a tudat,
"ogy a szivben alázatvirág fakad,
Gyógyít; mert több terhet nem ró senkire,
Mint amenyit elviselni embere.

Szenvedésben a nélkül is tenéked
Tétegett egy vigaszteljes ígért:
"Jőjj énhozzám, a ki meg vagy terhelve,
S vigaszomtól meg leendsz könnyebbülve"

23

nyersz?

6.

És ha busulsz, mit nyestárj, mert türelem
A homokos földben is rózsát terem,
A fájdalom a könyben is megnyugszik,
De türelem által meg is csillapszik.

És ha tenger válnék könyved árjából,
Vagy évekig sirnál a fájdalomtól.
Mégis lenne idő, midőn megtudnád,
Hogy keresztben lehet áldás csak terád.

Oh szent Szűz! anyai karjaidba zárkozom; mert te vagy Isten előtt szószólója mindazoknak, kik gyermekileg feléd tekintenek, Kérjed isteni Fiadat, hogy adja nékem sz, kegyelmét: oltalmaz a kísértetben, védelmezz a veszélyben s ne hagy el halálom óráján, Anem.

24

Uram vállalalom a nagypéntek fájdalmát,
 Uram vállalalom leked száz sóhaját.
 Tedd fejemre tövis koronád,
 Tárd fel számomra is a Golgotát.
 Tedd vállamra nehéz keresztet,
 És add vezérlő, áldó szent kezéd.
 Uram vállalalom, ha sajog is bennem minden,
 Édes lesz szenvedni Megváltó, nevedben.
 Uram vállalalom a küzdelmet a harcót,
 Csak boldognak lássam vértől ázott arcod.
 Uram vállalalom sorsomat egészen,
 Küzdeni akarok elszántan, merészen.
 És ha rám kacag gúnyosan a föld,
 Tudom könnyeimet biztosan letörlöd.
 És ha fáj a gúny, ha lelkem felzokog,
 Sirnom nem szabad, Te megérted, tudom.
 És a szürke napok kinzó Golgotáján,
 Áldozni akarok a szeretet fáján.
 Tudom, hogy nehéz lesz, héha fájni fog,
 Hisz én is gyarló, bűnös ember vagyok.
 Tudom hogy nehéz lesz majd akarni,
 De érted oly édesm oly szép élni és meghalni.
 Ha nehéz is lesz, mégis vállalalom,
 Tebenned oly édes minden fájdalmom.
 Harcolnom kell, mert a harcomba itt vagy,
 A harcom a tied, Uram el ne hagyj.
 Add hogy segítsek, kinek fáj a lelke,
 Ki nagyon árva, ki nem hisz a nevedbe.
 Add hogy villám legyek, tüzet gyujtson szelvem,
 És mégis úgy éljek, szürkén, boldogan,
 Add hogy leborulhassak náman, csendesen,
 És az élet fáját átölelhessem.

A lelkembe ezen nagypénteki vágy reszket,
 És a jutalom a te drága, szent keresztet,
 Uram tiéd vagyok, Te az enyém vagy,
 Golgota utamon mindig velem maradj.
 Uram nem kell nekem soha senki,
 Csak téged tudjalak örökké szeretni,
 Téged, aki értem vérző szívvvel vársz rám,
 A keresztfán függve elhagyatottan, árván.

Uj
É N E K E K

a

szent kerszthez.
Sok és siralmas esetek sat.

- -

BUDÁN, 1863.
Nyomatta és kiadta Bagó Márton.

- - - - -

Ének Krisztus szenvedéséről.
Nóta: Dicsérd Sion megváltódat.

Sok és siralmas esetek
Az ur Jézuson történtek,
Hogy emberi nemzetnek
Váltságát elkezdette.

Legelsőbbén hogy született,
Egyiptomba kergettetett,
Visszajött Mázáretba,
Inént Jeruzsálemba.

Itt a kedves tanítványa
Harmincz ezüstért eladja,
Egy utolsó vacsorát,
Tanítványainak ad.

A lábaikat megmossa,
Sz. szájával megcsókolta,
A szent testét és vérét
Tanítványinak adja.

"Ez az én testem, egyétek,
Ez az én vérem, vegyétek,
Igyátok ezt mindnyájan,
Ez az új testamentom.

Mely érettetek adatik,
Ezeket cselekedjétek
Én emlékezetemre,
Az oltári szentségbe.

Bizonynyal mondom tinektek,
Egy elárul közületek;
Elmegy az ember fis,
Mint róla meg van írva.

De jaj annak az embernek,
A ki elárul engemet,
Az embernek jobb volna,
Ha nem született volna.

Elvégezvén sz. beszédét,
Kivezette tanítványit
A getzemani kertbe,
Az olajfák hegyére.

"Ez éjjel jól vigyázzatok,
Mindnyájan megbotránykoztok
Én bennem ez éjszaka,
Mint rólam meg van írva"

Itt vérrel verejtékezett,
Haláltól igen rettegett,
Azt mondotta: "Oh Atyám!
Muljék el tőlem e pohár.

Háromszor így imádkozott,
Sz. Atyjához sóhajtozott,
Felkelté tanítványit,
Szomoruan szólottb így:

"Nem vigyázhattok-e velem,
Ezen félelmes éjjelen?
Kész ugyan az én lelkem,
De erőtlen a testem".

Judás vezet nagy sereget,
Jézus így szól: Kit kerestek?
Mindnyájan azt kiáltják:
"Jézust zsidók királyát".

Judás Jézust megcsókolta,
A gyilkosoknak jelt ada,
"Üdvözlégy rabbi"! mondja,
Jézus neki így szóla:

"Csókkal árulsz el engemet,
A te édes mesteredet.
Én vagyok, kit kerestek,
Tanítványim ereszszetek"

Kötelekkel megkötözték,
Pilátushoz elkisérték,
Ottan megostorozták,
Tövissel koronázták.

Ottan halálra ítálték,
Nagy keresztjét elkészíték,
Szent vállára felveszi,
Kálváriára viszi.

Utjában az ő szent anyját,
Előtalálta Máriát,
Siratja kedves fiát,
Ő egyszülött magzatját.

A szent Veronika asszony,
Szívében kesereg nagyon,
Kezkenőjét átadja,
Jézus képét rányomja.

Mig elérkezett a helyre,
Háromszor esett a földre
Véres nyomokat hagyván,
Mindenütt maga után.

Keresztre kiterjesztették,
Három szeggel felszegezték,
Ég s föld közé emelték,
Sok csuf szókkal, illették.

A kereszt alatt állának
Rokonai Máriának,
Jézus meglátván anyját
S János kedves tanítványát:

"Asszony! ime a te Fiad!"

Azután szóla Jánosnak:

"Ime ez a te anyád,
Ez órában vedd hozzád".

Hat órától setétség lőn
Kilencz óráig a földön;
Jézus nagy szóval kiált,
Kimondja nagy fájdalmát:

"Éli Lámák szabaktáni,
Én Istenem, én Istenem,
Miért hagytál el engemet
Mert szomorú a lelkem".
Jézus fájdalomiban mondván:
"Szomjuhozom!" így kiáltván,
Mégkóstolta eczetet,
Mondván: "beteljesedett"
Midőn Jézus halálra vált,
Rettenetes szóval kiált:
"Atyám a te kezébe,
Ajánlom én lelkemet"
Jézus fejét lehajtja,
És szent lelkét kiadja.

Más ének a szent kereszt feltátlálásra.

Dallam: Me nyilott a szentkereszt.

Jertek ide csókolgassuk a szent keresztet,

Melyet az ur Jézus vére pirosra festett.

Ennek nyugszunk árnyékába sirunkba,

Ez lesz a vezérszillagunk a mennyországba.

Öleljétek kebletekre a szent keresztet,

Ki a pokoltüz lángjától minket megmentett,

Ennek... stb.

Kinek a halál elvitte atyját vagy anyját,

Ölelje át fájdalmába a szent keresztet,

Ennek.. stb.

A bús özvegy kinek nincsen vigasztalója,

Tekintsen az üdvözítő keresztfájára,

Ennek... stb.

megenyhíti fájdalmunkat szent keresztfa,

Mert három óráig függött Jézus rajta,

Ennek... stb.

Ha a keresztfáz tiszteljük itt az életbe,

Részesülünk ur Jézusnak dicsőségibe.

Ennek... stb.

Ha földről elköltözünk, sirba kell szállnunk,

Dicső zászló Jézus jobbán alattad álljunk,

Engedd meg ezt óh megváltó Istenünk,

Hogy szent atyád országába veled lehessünk.

Amen.

A szent kereszt feltátlálásra
Mélyet az ur Jézus vére pirosra festett
Ennek nyugszunk árnyékába sirunkba
Ez lesz a vezérszillagunk a mennyországba
Öleljétek kebletekre a szent keresztet
Ki a pokoltüz lángjától minket megmentett
Ennek... stb.
Kinek a halál elvitte atyját vagy anyját
Ölelje át fájdalmába a szent keresztet
Ennek.. stb.
A bús özvegy kinek nincsen vigasztalója
Tekintsen az üdvözítő keresztfájára
Ennek... stb.
megenyhíti fájdalmunkat szent keresztfa
Mert három óráig függött Jézus rajta
Ennek... stb.
Ha a keresztfáz tiszteljük itt az életbe
Részesülünk ur Jézusnak dicsőségibe
Ennek... stb.
Ha földről elköltözünk, sirba kell szállnunk
Dicső zászló Jézus jobbán alattad álljunk
Engedd meg ezt óh megváltó Istenünk
Hogy szent atyád országába veled lehessünk

Jertek ide, csókoljuk a szent keresztet,
 Melyet az Ur Jézus vére pirosra festett,
 Ennek nyugszunk árnyékába, majd sirunkba,
Ez lesz a vezércsillagunk majd a menyországba.
 A bús özvegy, kinek nincsen vigasztalója,
 Tekintsen az üdvözítőnk keresztfájára.
 Ennek nyugszunk árnyékába majd a sirunkba,
Ez lesz a vezércsillagunk majd a menyországba.
 Kinek a halál elvitte atyját vagy anyját,
 Ölelje a szent keresztfát, melyen Jézus függött.
 Ennek nyugszunk árnyékába majd a sirunkba,
Ez lesz a vezércsillagunk majd a menyországba.
 Ha a keresztfát tiszteljük itt az életben,
 Részesüljünk az Ur Jézus dicsőségébe.
 Ennek nyugszunk árnyékába majd a sirunkba,
Ez lesz a vezércsillagunk majd a menyországba.
 Jertek ide, öleljük a szent keresztete,
 Ki a pokol tüzlángjától minket megmentett.
 Ennek nyugszunk árnyékába majd a sirunkba,
Ez lesz a vezércsillagunk majd a menyországba.
 Megenyhitti fájdalmunkat a szent keresztfa,
 Az Ur Jézus három órán függött fönn rajta.
 Ennek nyugszunk árnyékába, majd a sirunkba,
Ez lesz a vezércsillagunk majd a menyországba.
 Ha a földről elköltözünk majd sirunkba,

Dicső zászlód alatt engedd meg,

Oh megváltó Istenünk, hogy szent országába
 Veled lehessünk.

Ennek nyugszunk árnyékába, majd a sirunkba,
 Ez lesz a vezércsillagunk majd a menyországba.

A legszebb énekfűzet.

/Krisztus vállán kereszt/

49.szám

Kiadta OROSZ ISTVÁN Jász-Ladányban.

Dala:Oltárra nézz hogyha nehéz bűnnel megvagy terhelve.

Oh üdvözlégy és áldott légy Jézus szent keresztfeje
Nincs fa erdön,melynek ága ily szép gyümölcsöt hozna...stb.

Dala:Üdvözléhy Krisztusnak

Serkenj fel óh bűnös vétkek álmából... stb.

Dala:betlehemi pusztán.

Áldozó napjára a kik felvirradtunk... stb.

Dala:Térdre essél itt kérlek.

A május szép hónapja megérkezett számunkra...stb.

Dala:Szent Anna,szent Anna.

Mária Mária szentkuti szüz virág...stb.

Dala:Óh mely szerencsésen.

Szent János szép kegyes áldása...stb.

/egyéb népies változatokból sokféle gyűjtés van;ez az
ének azok átköltése/

Budapest, 1892. Magyar Bartalits Imrénéél.

Három legujabb
ájtatos
É N E K E K

1. Egek királynéja sat.
  2. El nem kerülheti Isten sat.
  3. Előttünk tündöklék Jézus sat.
- /lirát pengető felhőkön ülő feérfi/

PÁPÁN

A' REF.FŐ ISKOLA BETŪIVEL

1847.

HARMADIK

Előttünk tündöklék Jézus keresztje,
Mellyre függesztetett Megváltónk teste,
Nem láttam olly szép gyümölcsfát,
Mint Jézusnak keresztfáját
Olly szép gyümölcs függött rajta
Ki a bűnöst megváltotta
Szűz Mária azt siratja
Hogy Szent Fiát halva tartja.

Üdvözlégý Jézusnak szentséges feje,
Kit zsidók serege tövissel sérte,
Nem láttam olly szép gyümölcsfát,
Mint Jézusnak keresztfáját,
Kékjeivel kibimbózott,
Piros vérrel kivirágzott,
Maga Jézus szép gyümöltse,
Örök életnek szerzője.

Üdvözlégý Jézusnak szép ábrázatja,
Kit zsidók serege arczul csapdoza,
Nem láttam olly.... stb.

Üdvözlégý Jézusnak kegyes két szeme,
Melly bűneink miatt sokszor könnyeze,
Nem láttam... stb.

Üdvözlégý Jézusnak szentséges szent yszája,
Melly etzetet, epét értünk kóstola,
Nem láttam... stb.

Üdvözlégý Jézusnak áldott két füle,
Kit zsidók serege rut szókkal sérte
Nem láttam..... stb.

Üdvözlégý Jézusnak szentséges válla,
Melly nehéz keresztfát érettünk hordoza,
Nem láttam olly.... stb.

Üdvözlégý Jézusnak áldott két keze,
Kit zsidók serege fához szegeze,
Nem láttam... stb.

Üdvözlégý Jézusnak szentséges háta,
Kit zsidók serege megostoroza,
Nem láttam... stb.

Üdvözlégý Jézusnak drága oldala,
Kit zsidók árdája átal szaggata,
Nem láttam.... stb.

Üdvözlégý Jézusnak áldott két lába,
Kit zsidók serege átal liggata,
Nem láttam... stb.

Üdvözlégý Jézusnak egysz szent teste,
Ezerszer üdvözlégý ártatlan vére,
Nem láttam... stb.

Üdvözlégý Jézusnak megsértett szive,
Értünk bemutatott legszentebb lelke,
Nem láttam.... stb.

Üdvözlégý oh áldott véres Keresztfa,
Örök váltságunknak ékes oltára,
Nem láttam olly szép gyümölcsfát,
Mint Jézusnak keresztfáját,
Áldott vagy oh!szent Keresztfa,
Mellyen meghalt Isten Fia.

Második

Nóta: Üdvözlégy tengernek'sat.

El nem kerülheti Isten országát
Ki hiven tisztöli a' Szüz Máriát.

Mária Magyarok Anyja,
Árva hazánk pártfogója.

Foganatos ennek esedezése,
Kedves Isten előtt az ő kérése,
Mária... stb.

Oh! szép Liliomszál, te hozzád futunk
Te szent Fiad előtt arczra borulunk
Mária ....stb.

Szent neved illatja után sietünk,
Mert csak ettől vagyunk nekünk életünk
Mária.... stb.

Néked feláldozzuk utazásunkat
Cselekedetünket 's gondolatinkat,
Mária ... stb.

Lógy előttünk járó fényes csillagunk
Nyomoruságinkban hiv utitársunk
Mária... stb.

Tarts meg egészségben ezen utunkban
Hogy részesüljünk meglátásodban
Mária... stb.

Mi is magasztaljuk szüzességedet
A' mi kérésünkben te szent nevedet,
Mária Magyarok Anyja
Árva hazánk fártfogója.

Hatodik ének

Szent-Keresz búcsú utáni ének a holtakért

Dallama: Oh fájdalmas szentséges Mária.

Hála neked szerelmes Istenünk,

E keresztutjárást elvégeztük,

S bár mi is úgy járhattunk volna,

A mint egykor a fájdalmas anya.

Oh szenvedő szerelmes Jézusom,

Vedd kedvesen e búcsújárásom,

Felajánljuk élőkért, holtakért,

Nagy kinokban szenvedő lelke^{ik}ért.

Drágalátos szent véred hullása,

Szálljon le a szenvedők lángjára;

Enyhítse, oltsa nagy gyötrelmüket,

Nagy kinokból szabadítsd ki őket.

E szent keresztuti bucsujárás,
A holtakért legnagyobb áldozás,
Jettek árvák, keserűgő özvegyek,
Meholt hivekért esedeztetek.

Oh jaj, ha látnátok élő hivek,
Hogy a holtak mily nagy kint szenvednek,
Éjjel-nappal léngok közt kinlógnak,
Enyhülésre soha nem találhatnak.

Fájdalmas szentséges szüz Mária,
Könnyhullatásodnak egy szép árja,
Szivárognak és tüzlángokra,
A szenvedők szabadulására,

Zsámolyodnál térdel özvegy, árva,
Könnyeit e sirhantra bocsátja,
Esedeznek atyjokér, anyjokért,
Hitves párok elhunyt magzatukért.

Dicsőséges teljes szentháromság,
Égen földön legnagyobb méltóság,
Minden kimult hiveknek irgalmazz,
mennyeországba hozzád följuthassanak. Amen.

Legujabb szent ének

Szűz Mária keserves könnyhullatásának emlékezetére
és az árvák és özvegyek siralma.
/A feszület lábánál SzűzMária, 2 old.női alakok/

Budán 1879.

Nyomatott Bagó Márton és fiánál

Ének a szent kereszthez
Nóta: oh siralom, oh fájdalom.

Dicsértessél szent keresztfa
Édes Jézus meghalt rajta,
Kálvária hegy tetején
Mindenfelül folyt a szent vér.

Óh fájdalom kimondani,
Hogy Jézusnak meg kell halni,
Fájdalmas Szűz hogy nézhetted,
Midőn Jézus ugy szenvedett,
Harmatozzál Jézus vére,
Mert a bűnös el van veszve,
Te lettél a váltság ára,
Istennek szelid báránya.

Szent keresztfa mily magas vagy,
Jézus testével terhes vagy,
Három tompa vasszeg tartja
Fájdalmas Szűz azt siratja.

Siralmas az én életem,
Szomorú minden lépésem,
Szent fiamat nem találok,
A keresztfán halva látom.

Óh keresztfa hol termettél,
Talán czedrus fából lettél,
De szomorú szép virágod,
Mert a Jézust halva tartod.

Meghalt az élet-adója,
Elbágyadt a szűz Mária,
Csak szt. János ápolgatja,
És akesergő Magdolna.

Nézzetek akeresztfára,
Ezen volt Jézus halála,
Szent teste elhervadt rajta,
Szüzanya ölében tartja.

Dicsértessél szent keresztfa,
Melyen megholt Isten fia,
Üdvözlégy fájdalmas anya,
Bűnösöknek szószólója,
Bűnösöknek szószólója,
Légy lelkünk pártfogója-Amen.

⊕ leopold

Ének

Dala:Dicsértessék Jézus Krisztus

Áldj meg minket szüz Mária Égi rózsaszál
 Áldd meg tisztelő népedet mely oltárod előtt áll,
 Szerelmednek rózsaláncza fűzzön minket bokorba szép koszoruba
 Te légy ezen koszorunak ragyogó gyöngye
 Ragyogjon ránk tisztaságod Tündöklő arany fénye.
 V. Uramhallgasd meg könyörgésünket,
 R. És a mi kiáltásunk jusson elődbe.

Ének

Dala:Dicsértessél Jézus Krsiztus,adj jó éjszakát

Szent keresztfa hajtsd le nekünk Véres ágadat
 Mert magas vagy,fel nem érünk Szedni gyászvirágodat.

Ő szent kereszt irgalomtár
 Vértől ázott aranyoltár Lelkem védő vár,
 Rajtad függ az örök élet a szelid bárány
 Piros vérgyöngy harmat ragyog gyásztövis koronáján.

Gyászkeresztfád véres tövét Könnyel áztatom
 Lehullott vérharmatidat Ezerszer felcsókolom
 Fájdalamid szívembe hordom.

Lelkem testem néked adom Érted áldozom
 Halálomkor szent keresztfád legyen mellettem
 És vezesse menyországba messze elszálló lelkem.

Amen

Három

Istenes énekek,

a szent kereszt tiszteletére.

Első: Köszönteni jöttünk szent keresztfa sat.

Második: Lábadohoz Jézusom leborulok sat.

Harmadik: Menj kálvária-hegyére, Jézus szenvedő helyére,
/feszület alatt kigyó és koponya/
-

BUDÁN, 1877.

Nyomatta és kiadta Bagó Márton.

- - -

I.

Köszönteni jöttünk szent keresztfa!

Látjuk, rajta Jézus meg van halva,

Alatt szűz anyja nagy zokogva,

Jézus piros vérét csókolgatja... stb. ismert 23 strófás ének.

II.

Nagy-Bőjtire

Nóta: Előttem Jézusom leborulok.

Lábadohoz Jézusom leborulok,

Szent keresztfád alatt mélyen sirok,

Látom szent karjaid kinyújtottad,

Hogy engem megölelj, azt akartad... stb. ism. 9 strófával.

III.

Nagy-Péntekre

a Kálvária indulásnál.

Nóta: Köszöntünk szép Szűz Mária.

Menj Kálvária-hegyére

Jézus szenvedő helyére,

Szánjad a Jézusnak kinját,

Szűz Mária nagy fájdalmát... stb. 20 strófával.

Szent Mária ének
(napjainkban)
A szent kereszthez ének, 160. szám 7. oldaláról/1-4 strófa hiányzik!

Hogy szent fiam elárulták,
A hóhérok meg is fogták,
Oh jaj nekem szomorúnak, stb.

Harmanc pénzen el is adták,
A zsidók ily árát szabták;
Oh jaj nekem Máriának
Arván maradt egy anyának.
Egy oszlophoz megkötözték,
Ostorral keményen verték,
Oh jaj nekem szomorúnak, stb.

Tövisekkel koronázták,
Nádpálcáát kezébe adták,
Oh jaj nekem szomorúnak, stb.

A Kaifás udvarába,
Három hóhér már ott várja.
Oh jaj nekem szomorúnak, stb.

Szent fiannak kezét lábát,
Három vasszegekkel várják,
Oh jaj nekem szomorúnak stb.

Felvitték kálváriára,
Szegezik a keresztfára,
Oh jaj nekem Máriának,
Hét fájdalmi szüz anyának.

Szent fiannak kezét lábát,
Nagy vasszegek által járják,
Oh jaj nekem Máriának, stb.

Szomjuhozván kiáltotta,
Szent lelkét atyának adta,
Oh jaj nekem szomorúnak, stb.

Szüz Mária árván hagyta,
Szent Jánosnak ajánlotta;
Oh jaj nekem szomorúnak, stb.

Már beteljesedett mondván,
Szent atyjához sóhajtozván,
Oh jaj nekem Máriának, stb.

Szüz Mária siránkozván,
Kereszt alatt elájulván
Oh jaj nekem Máriának, stb.

Már most én csak azt kiáltom,
Hangos szóval aztat mondom:
Oh jaj nekem Máriának, stb.

Oh Jézusom! Szent Krisztusom!
Alálomkor légy orvosom!
Oh jaj nekem szomorúnak, stb.

Jézus kezedbe ajánlom,
Elkem utolsó órámon;
Oh jaj nekem szomorúnak, stb.

Szent nevedet mennyben áldom,
Ugy legyen örökké mondom,
Oh jaj nekem Máriának,
Hét fájdalmu egy anyának.

Kösten, 1868. Nyomatja s ki-
adja Bucsánszky Alajos/Ösz-
utca 20. szám alatt./

ÉNEK

a szent kereszt felmagasztalásához.

Áris: "Atya, menny s föld alkotója"

Zengjen szivünk méltó hálát,
Áldva Krisztus keresztfáját,
Zengjen a hiv szeretet,
Győzedelmi éneket.

Te benned van bizodalunk,
Te vagy erőnk és oltalmunk,
Szent kereszt, szent kereszt,
Oh egyetlen reményünk,
Szent kereszt légy vezérünk.

Ádám atyánk hivtalen lett,
Fa által veszté el mennyet.
De Jézus szent keresztje,
Ismét visszaszerezte.

Te benned van.... stb.
Mózes keresztfát állított
Ez mindenkit meggyógyított,
Ki bizván, rá felnézett,
Több fájdalmat nem érzett.

Te benned... stb.
Azét járulunk hozzája,
Mert minden áldás bő árja,
Onnan ömlik szüntelen,
Segítség az emberen.

Te benned... stb.
Oh segíts meg minden ügyben
Testi s lelki szükségünkben,
Órizz minden veszélben,
A büntől legfőképen.

Te benned... stb.
Ha jön halálunk órája,
Oh Ur Jézus keresztfája,
Engedj jó harczot vivnunk,
Hogy az ég legyen gijunk.

Te benned... stb.

40

Dicsérettessél Jézus Krsztus, adj jó éjszakát

Szent keresztfa hajtd le nekünk Véres ágadat
Mert magas vagy, fel nem érünk Szedni gyászvirágodat.

Ó szent kereszt irgalomtár
Vértől ázott aranyoltár Lelkem védő vár,
Rajtad függ az örök élet a szelid bárány,
Piros vérgyöngy harmat ragyog gyásztövis koronáján.

Gyászkeresztfád véres tövét Könnyel áztatom
Lehullott vérharmatidat Ezerszer felcsókolom
Fájdalamid szivembe hordom.

Lelkem testem néked adom Érted áldozom
Halálomkor szent keresztfád legyen mellettem
És vezesse menyországba messze elszálló lelkem.

Amen

Rajtadd termett fák szép gyöngye.
Üdvösségünk szent gyümölcse;
Rajtad függ az aranyalma;
A Megváltó bő irgalma.

Koldusmankó. kormány pálcza,
Belüled mit éré egy szálka?
Isten trónja, sz. hit tornya,
Tőled fénylik Sion ~~torny~~ orma.

O illatfa, ó édes fa,
Ég küszöbje sz. keresztfa!
Mennyország utmutatója,
Lelkünk villámháritója.

Életfája, melynek árnya
Naphevének utját állja,
Isten vére, a bün bére
Omlott e sz. fa tövére.

Mennyben nyílik bájvirága,
Földre hajlik bimbós ága.
Törjünk rólg oltó ágot:
Oltsuk be e rosz világot!

Jézus! vérsza szép virágja,
Önts bő áldást e világra;
Ó szánd meg azt, aki megtér,
Irgalmat, aki tőled kér!

Legujabb
SZENT ÉNEKEK

Szent kereszt és pünkösdre. *Wontauindás nyelven a Cudatáro Szent*
Fajdehuas Szentjea Virágokortje (25. század)
(Ami) a Szentfárnyabodon plerodre.
/dombok lábánál kettős tornyu templ., fölötte angyalok tarotta M., Jézus/
Egyházmegyei jóvéhagyással
Dani Julia turi lakós

Első ének

Szent kereszthez

Dicsértessék Józus neve,
Jöttünk e drága szent helyre,
Köszönteni jöttünk J. keresztfáját,
Velé együtt a fájdalom anyját.

Kinyilt a menynek ajtaja,
Minden bucsust ide várva,
Vele... stb.

Szüz Mária arany oltár,
A kitől retteg a sátán,
Köszönteni jöttünk egek, lilomát,
Angyaloknak királyné asszonyát.

Mária, kedves nefelejts,
Kit szivem el nem felejt,
Köszönteni.... stb.

De sok stivek megenyhülnek,
Kik Szüz Máriához jöttek,
Köszönteni.... stb.

Sirva kiált Szent harangja,
Jertek itt van Szüz Mária,
Köszönteni.... stb.

Égi követ jött érettünk,
Messze földről hozzád jöttünk,
Köszönte i.... stb.

Azt mondja az égi posta:
Itt a betegek orvosa,
Köszönteni... stb.

Elhoztuk bünös szivünket,
Szomorodozt bus lelkünket,
Köszönteni... stb.
Szivemet egészen átadom,
Lelkemet oh Szüz reád bizom.
Köszönteni... stb.
Óh mennyei szép lilium,
Kitől gyógyul sok milliom,
Köszönteni... stb.
Kinek volna olyan szive,
Hogy itten ne hullna könnye,
Köszönteni... stb.
Óh bünösök, hát sirjatok,
Megölel édes anyátok,
Köszönteni.... stb.
Órangyalunk eljött velünk,
Messze földről hozzád jöttünk,
Köszönteni .... stb.
Édes anyám hát el ne hagyj,
Végóránkban velünk maradj,
Köszönteni jöttünk egek liliumát,
Angyaloknak királyné asszonyát. Ámen.

Második ének

Üdvözlégy,üdvözlégy,egek asszonya,
Akit megköszöntött az Ur angyala,
Üdvözlégy szent Anna kincse,
Szűz Mária,egek gyöngye.

Üdvözlégy... stb.

Akit megköszöntött Gábrriel szava.

Üdv.... stb.

Üdv.légy,üdv.légy kegyelem anyja,
Kinek szűz méhébe széllt az ég Ura;

Üdv... stb.

Üdv.üdv.szép sz.Mária,
Örül minden bűnös ki ezt mondhatja

Üdv..... stb.

Üdv.,üdv.szép arany oltár,
Kinél a sok árva irgalmat talál,

Üdv.... stb.

Üdv.,üdv.arany rózsaszál,
Ki öszetett kézzel égre mutattál,

Üdv..... stb.

Üdv.Mária,fehér rózsaszál,
Ki a bűnbánatra minket meghívtál,

Üdv... stb.

Üdv.M.kedves nefelejts,
A szép menyországba minket bevezess,

Üdv.... stb.

Menyországnak szép rózsafája,
Csillagos egeknek gyöngy violája,

Üdv.szent Anna kincse,

Szűz Mária egek gyöngye.

Öröm volt minékünk ide az utunk,
Mert csak,égi anyánk,read gondoltunk,

Üdv.... stb.

A menyországban szentséges kezed,
Koszoruzza fel egykor lelkülket.

Üdv..... stb.

Szűz Mária egek gyöngye.Amen.

harmadik ének

Dallama: Jertek Jézus hivei...

Mária az egekből, nézz le dicsőségedből,
Segítségedet várja a bus özvegy és árva.

Szomorú a temető, mert sok ott a könnyező,
Hozzád sóhajtot az özvegy, ha a temetőbe megy.

A hol a sirkeresztet zokogva öleli meg,
Itt a végső elválás, azért van a sok sirás.

A sir virágai közt könnyharmatját hullatja,
Mely úgy ömlik szemeiből, mint a zápor égből.

Mint összetört lilium leroskad a sirhalmon,
Hol a férj és jó atya örök álmát alussza.

Midőn a temetőből, a halottak kertjéből
Szive csaknem meghasad a bus özvegy anyának.

Hazamegy hajlékába, otthon új bánatot várja,
Midőn körülzokogják az atyátlan kis árvák.

Könnye hull az árvákra s velök sir fájdalomában,
Mert szemei ne látják szerető jó atyát.

Mert a kenyérkereső, tápláló s védelmező,
Édes atyai kezek koporsóban pihennek.

Őh de boldogok vagytok, kik még nem kóstoltátok
A bánatot kenyerét, az árva gyász életét.

Nagy a világ, de benne az árvának nincs helye,
Sir a zárt ajtó előtt, de nem talál könnyörületet.

Nincs meddig a nap felkel, több édes anya egynél,
A ki azt elvesztette, gyász borula lelkére.

Ha a halál karjába pihen az édes atya,
Reá koporsó borul, hol a sirhant domborul.

Lefoskad a bus árva a virágos sírdombra,
Szívét fájdalom tépi, panaszát sirva zengi.

Kedves szülém sírodból kejj fel gyász koporsódból,
Csak még egyszer öleld meg árván maradt gyermeked.

Mért nem mehetek hozzád csókolni hideg orczád,
Ha melletted lehetnék, fájdalmat nem éreznék.

Drága sirhant, melletted keresnék menedéket,
Jaj de boldog lehetnék, ha én is meghalhatnék.

De a koporsó zárját, a sirnak nehéz hantját
Nem nyithatja fel sirás, sem jajszó, sem zokogás.

De fent a mennyországban van a ki azt meghallja,
Ez a jó Isten maga, özvegyek, árváknak atyja.

Jön még egy boldog óra, mikor a mennyországban
Szülőiket meglátják az itt kesergő árvák. Ámen.

Májusi hangok szűz Máriához

Dallama: Jertek hivek hallgatni...

Eljött a szép kikelet, nyílik a virág,
E szép éneket zengje ez egész világ,
Óh májusi szép virág, szagos ibolya,
Szép koszorút készítünk szent oltárodra.

Nincsen nálad szebb virág, óh szűz Mária,
Mert te vagy a virágok szép királynéja,
Égi anyám meg ne vedd a kérésemet,
Arra kérlek, ne hagyj el soha engemet.

Magadnak választottad e szép hónapot,
Halljuk kegyes ajkadról a szent szózatot,
Jertek hozzám mindnyájan e szép májusba,
Vegyetek részt anyaji szent áldásomba.

Ez a legszebb hónapja az esztendőnek,
Melyben téged égi szűz így köszöntenek,
Óh májusi szép virág, szagos ibolya,
Legyél nekem jó Anyám, ne hagyj el soha.

Szívem legszebb virágát most összeszedtem,
Hogy ezzel oltárodát felékesítsem,
Égi anyám ne vedd meg kérésemet,
Arra kérlek, ne hagyj el soha engemet.

Ha számonra nem nyílik immár több tavasz,
A halál hideg keze a sirba hervaszt,
Óh csak akkor ne vedd meg a kérésemet,
Te vezessd menyországba szegény lelkemet. Amen

- 10323 Pécsi Irodalmi és Könyvnyomdai Részvénytársaság.

/Hiányos füzetecske 7-8 oldala/

A SZ. KERESZTRŐL.

Dallam: Üdvöz légy édes Jézusunk sat.

Meghalt Jézus a keresztfán,
Szent kereszt az én kedves fám,
Rajt függ lelkem átkarolva,
Mint bűnbánó sz. Magdolna.

Mennyből hozták magvát ennek,
Boldóg erdő hol ez termett;
Öntözgette egy szép angyalm
Menny vizével: gyöngyharmattal.

Szent fa, melyen a vérbimbók,
Tündököltek, mint rubintok,
Drágalátos irgalomtár,
Vértől ázott aranyoltár,

Karjaim halt meg az Élet,
S lett halála örök élet;
Szár az ágán sirt a gerle;
Máriának bus szerelme.

Szép ének a szent kereszthez.

1. Jertek ide csókolgasuk a szent keresztet melyelet az ur Jézus vére pirosra festett Enek nyugszunk árnyékába sirunkba ez lesz vezércsillagunk a menyországba.
2. Öleljétek kebletekre a szent keresztet ki a pokoltüz lángjától minket megmentett. Enek nyugszunk.. stn.
3. Kinek a halál elvitte atyját vagy anyját ölelje át fájdalmába a szent keresztet; Ennek... stb.
4. A bus özvegy kinek nincsen vigasztajója tekincsen az üdvözítő keresztfájára. Ennek stb..

* /nagy formájú barokk-kereszt, melyben "ária jézussal jobb karján koronákkal. stb/jelentekkel az egyes szárnyrészeken/

Vigasz a keresztben

(A kereszt annyiféle is lehet)

Szivem hogyha sujt a bánat ostora,
Viseld békén, mert s ors oly mostoha,
S gondold meg azt, hogy az Ur küldi ezt rád,
Ki megadja sebedre is balzsamát.

Bizzál benn, mert ő a legjobb atya,
Hogy mi használ tenéked, ő azt tudja,
Ő, egyedül, ő tudja, hogy sujtva vagy,
Nyugodjál meg benne, mert irgalma nagy.

És bu s a szenvedésben a tudat,
"ogy a szivben alázatvirág fakad,
Gyógyít; mert több terhet nem ró senkire,
Mint amenyit elviselni embere.

Szenvedésben a nélkül is tenéked
Tétetett egy vigaszteljes ígéret:
"Jőjj énhozzám, a ki meg vagy terhelve,
S vigaszotól meg leendsz könnyebbülvá"

49

nyersz?

5.

És ha busulsz, mit nyersz, mert türelem
A homokos földben is rózsát terem,
A fájdalom a könyben is megnyugszik,
De türelem által meg is csillapszik.

És ha tenger válnék könyved árából,
Vagy évekig sirnál a fájdalomtól.
Mégis lenne idő, midőn megtudnád,
Hogy keresztben lehet áldás csak terád.

Oh szent Szüz! anyai karjaidba zárkózom; mert te vagy Isten előtt szószólója mindazoknak, kik gyermekileg feléd tekintenek, Kérjed isteni Fiadat, hogy adja nékem sz, kegyelmét; oltalmaz a kísértetben, védelmezz a veszélyben s ne hagy el halálom óráján, Anem.

10

Legujabb szent ének
a Szentkereszthez
az ájtatos hivek számára
/bal oldalán sebzett korpusz felett angyalka,alatt térdelő Mária/

Összeállította Bedő Mihály Sárbogárdi lakos

Nyomatott Bagó Márton és fiánál, Budapestten II.ker.

Első ének

Legujabb szent ének a szentkereszthez.
Dallama: Arany színű öltönyt vett az ég magára stb.

Szentkereszti zöld erdőnek csoda völgyében
All a szűz Máriának választott helye,
Itt ragyog a szent keresztfa
Tündöklik a szép templomba hol a szűz anya,
Az egybegyűlt hiveira áldást osztja.
"ertek tehát bűnösök a keresztfához,
"ertek szegény betegek a gyógyforráshoz,
"elyet nyitott szűz Mária,
A betegek gyógyítója számotokra,
Az szivből tett könyörgéseket itt meghallgatja.
Szentkereszti kis templomnak csangó hangja
Május harmadikán megszólalt hajnalra,
Feljött a hajnal csillaga,
Ma van május harmadika ékes szűz virág,
Szentkereszti kis templomban kinyílt rózsaszál.
Májusi hajnal hasad, mostan örüljünk,
Az angyali karokkal így énekeljünk,
Alleluja, alleluja!
Ma van május harmadika, ékes szűz virág,
Szentkereszti kis templomban kinyílt rózsaszál.
"ertek árvák és özvegyek, mi is örvendjünk,
Szomorú bánatunkat már elgelejtjük,
Mondjunk együtt alleluját
Ma van május harmadika, ékes szűz virág,
Szentkereszti kis templomban kinyílt rózsaszál.
Zengedezés támad fent az égben,
Az angyalok zengedeznek fent a menyekben,
Örvendeznek a szent szűzek,
Minden megdicsőült szentek szűz Máriának,
Alleluját énekelnek Jézus anyjának.
Május harmadik napjára kit felkerestünk,
Szentkereszti szűz anyáknak hálákat zengjünk,
Az egeknek szép csillaga,
"eszállott fényes csillaga nagy örömeben,
Született szép szűz Mária ott Názáretben.
Szent Ilona kis kertjében kinyílt rózsaszál,
"em volt egyéb mint a Jézus szent keresztfája,
Az igaz hit megtartása hogy el ne vesszünk,
"ennyországba tiszta lelket, szívet vihessünk.
Az ur Jézus keresztjének kinyílt rózsája,
A szent háromságnak választott lánya,
"ert szülte az Isten fiát,
A világnak megváltóját, hogy el ne vesszünk,
" bűnünktől hogy megváltson, menybe mehessünk.
Igyekezünk megtérni oh keresztények,
Jézus keresztje alatt örömmel legyünk,
Végezzétek hűn imáitokat,
Szűz Máriát ne bántsátok mert esedezik
Ki megtisztul bűneitől mennybe felviszik.
Alleluja, alleluja!
Ma van május harmadika. Ékes szűz virág, Szentkereszti kis templomban
Kinyílt rózsaszál.

Második ének

A szent kereszthez.

3 új szöveg

Berlin 1859.

W. Bay West

Nóta: Szent Háromságnak az én életemet.

Induljunk meg hitek a szent kereszthez,

A mi váltságunknak legfőbb eszközehez,

Siessünk elérni,

Vigan énekelni:

Üdvözlégy sz. Keresztfa, mi váltságunk díja.

Én mindjárt jó reggelt magamban feltettem,

Mihelyst testem az ágyból felvettem,

Szent Kereszthez menni.

Ezt buzgón tisztelni.

Üdvözlégy... stb.

Azért valahányszor nyelvemet mozdítom,
Dicsőítésére Keresztnek fordítom,
Az ur Jézust kérjük,
Keresztjét dicsérjük... stb.

Oh Jézus vigasztald a kesemédteket,
A kik téged hóltig igazán szeretnek,
Engedd hogy láthassunk,
Kerszted áldhassuk... stb.

Krisztus szent Keresztje légyen erősségünk,
Ellenségünk ellen mindenkor védelmünk,
vezéreljen minket,
Ébressze nyelvünket... stb.

Ezerszer üdvö légy Krisztus sz. Keresztje,
Szép Magyarországnak ragyogó czimere,
reád szemelinket,
Fügesztjük szivünket,
Üdvözlégy... stb.

Harmadik ének,

Nóta: Im áldunk szent ostya.

3. új ének.

Bud. 1859.

K. Bapó U.

ertek keresztények, Krisztusban hív lelkek,
Áldjuk sz. keresztjét, váltságunk eszközét;
ert drága kints sz. Keresztfa,
elyen megholt Isten fia,
Váltságunknak dija.

Üdvözlégy szent Kereszt, lelkünknek öröme,
Igaz magyar nemzet erős segedelme,
Mert erős a sz. Keresztfa,
elleyen... stb.

enned minden reménységünk és örömünk,
Oh áldott sz. Kereszt, égy mennybe vezérünk,
Áldott vezér sz. Keresztfa... stb.

A hol a sz. Kereszt jele formáltatik,
Ott mind testi s lelki ellenség távozik,
ert sz. Kereszt rettentője,
onosz lelkek maggyózóje
Bünösök védelme.

Ragyok szép czimered szép Magyarországnak,
Annak közepében a budai várban,
országnak czimere,
koronánk ékessége,
Krisztus keresztje.

Azért óh sz. Kereszt tégedet köszöntünk,
 Sirván leborulva előtted könyörgünk,
 Hogy mai nap tisztelhetünk,
 Szemeinkkel szemlélhetünk,
 Szívből dicsőítünk.

Ezerszer üdvözlégys Krisztis sz. Keresztje,
 Igaz keresztények bajvívó fegyvere,
 Oh sz. Kereszt! magasztalunk,
 Mai napon szívből áldunk,
 S örökké óhajtunk.

Óh édes Jézusunk! tehozzád kiáltunk,
 Néked szent atyáddal szívből hálát adunk,
 Hogy minket megsegítettél,
 Utainkban vezéreltél,
 Gonosztól mentettél.

Óh Jézus tenéked ajánljuk szívünket,
 Szívünkkel lelkünket, minden lépésünket,
 Óh Krisztusunk segély minket!
 Vedd szívesen kérésünket,
 Add üdvösségünket.

Krisztus sz. Keresztje legyen segedelünk,
 Az örök életre általad mehessünk;
 "ennyben Jézust szemlélhessük,
 Mind örökké tisztelhessük,
 Szívből dicsőítsük.

Segéld azért Uram keresztény népedet,
 Kikért a Keresztfán ontád sz. véredet,
 Óh Jézus! szánjuk bűneinket,
 "egjobbitjuk életünket,
 Adjad kegyelmedet.

Te is óh Mária! fájdalmas szűz Anya!
 Kinek ő szent Fiak keresztfán meghala,
 Esedezzel miérettünk,
 Midőn lesz végső szükségünk,
 El ne hagyj, légy mellettünk
 Esedezz érettünk, sat.

ÉNEK

a szent kereszt felmagasztalásához.

Áris: "Atya, menny e föld alkotója"

Határozat 3. Ista. Fitygh. 2.F. III. v.

U: Szent Szt. Karth.

Zengjen szívünk méltó hálát,
Áldva Krisztus keresztfáját,
Zengjen a hív szeretet,
Győzedelmi éneket.

Te benned van bizodalunk,
Te vagy erőnk és oltalmunk,
Szent kereszt, szent kereszt,
Oh egyetlen reményünk,
Szent kereszt légy vezérünk.

Ádám atyánk hivtalen lett,
Fa által veszté el mennyet.
De Jézus szent keresztje,
Ismét visszaszerezte.

Te benned van... stb.

Mózes keresztfát állított
Ez mindenkit meggyógyított,
Ki bizván, rá felnézett,
Több fájdalmat nem érzett.

Te benned... stb.

Azét járulunk hozzája,
"ert minden áldás bő árja,
Onnan ömlik szüntelen,
Segítség az emberen.

Te benned... stb.

Oh segíts meg minden ügyben
Testi e lelki szükségünkben,
Órizz minden veszélben,
A büntől legfőképen.

Te benned... stb.

Ha jön halálunk órája,
Oh Ur Jézus keresztfája,
Engedj jó harcot vivnunk,
Hogy az ég legyen gijunk.

Te benned... stb.

harmadik ének

N:Imádunk szent ostya..

Gyertek keresztények,
Krisztusban hiv lelkek,
Áldjuk szent keresztjét,
Váltságunk eszközét.
Mert dréga kincs e szent keresztfa,
Mellyen meghal Isten fia,
Váltságunknak dija.

Üdv.l.szent kereszt,lelkünknek~~x~~öröme
Igaz magyar nemzet erős segefelme,
Mett .... stb.

Benned minden reménységünk és örömünk,
Ó,áldott szent kereszt,légy mennybe vezérünk,
Ó,áldott szent kereszt... stb.

A hol a szent kereszt helye formáltatik,
Ott mind testi s lelkinx ellenség távozik,
Mett szent kereszt a rettentője
Gonoszn lelkek elüzője,
Bünösök védelme.

Ragyog szép czimered szép Magyarországbán,
Annak közepében,a budai várban,
Magyarországnak czimere,szent koronánk ékessége,
a Krisztus keresztje,
Azért ó,szent kereszt,tégedet köszöntünk,
Sirván leborulva előtted könyörgünk,
Hogy mai nap tisztelhattunk,
Szemeinkkel szemlélhettünk,
Szivből divséthettünk.

Ezerszer üdvölég Kr.szent keresztje,
Igaz keresztények bajvivó fegyvere,
Ó,szent kereszt magasztalunk,
Mai napoñ szivből áldunk,
És örökké óhajtunk.

Ó,édes Jézusunk,tehozzád kiáltunk,
Néked szetnA~~ty~~áddal szivből hálát adunk,
Hogy minket megsegítettél,
Uttainkban vezérlettél,
Gonosztól mentettél.

Ó,J^hzustenéked ajáljuk szivünket,
Szivünkkel lelkünket, minden lépésünket,
Ó,Kristusunk segélly minket,
Vedd szivesen kérésünket,Add üdvösségünket.

Más ének a szent kereszt feltalálására.

D ala: Megnyilott a szent kereszti....

Jertek ide, csókolgassuk a szent keresztet,
Melyet a Jézus vére pirosra festett,
Ennek nyugszunk árnyákába, sirunkba,
Ez lesz a vezércsillagunk mennyországba.

Öleljétek kebletekre a szent keresztet,
Ki a pokoltűz lángjától minket megment,
Ennek.... stb.

Kinek a halál elvitte atyját vagy anyját,
Ölelje át fájdalmában a szent keresztjét,....stb.

A bús özvegy, kinek nincsen vigasztalója,
Tekintszen az Üdvözítő keresztfájára... stb.

Megenyhíti fájdalmunkat szent keresztfa,
Mert három óráig függött Ur Jézus rajta....stb.

A keresztjét tiszteljük itt az életbe,
Részesülünk Ur Jézusnak dicsőségébe....stb.

Ha a földről elköltözünk, sirba kell szállnunk,
Dicső zászló, Jézus jobbán, alattad állunk... stb.

Engedd meg ezt, óh, megváltó Istenünk,
Hogy szent atyád országába veled lehessünk... stb.
Ámmen.

Ájtatos É N E K E K .

D. völet - Gyjártó Pál

1. Előttünk tündöklék Jézus keresztje, sat.
2. Üdvözlégy te Máriának drága tiszta sat.
3. Kegyelemnek lelke könyörülj rajtunk sat.
4. Beborultak már az egek, nyolczra jár sat.

Kép: A keresztre feszített Jézus, a kereszt alatt szüz Mária.

Budán, 1857.

Nyomatta és kiadta Bagó Márton.

1. Előttünk tündöklék Jézus keresztje,
Melyre függesztetett Megváltónk teste.
Nem láttam oly szép gyümölcsfát,
Mint Jézusnak keresztifáját,
Oly szép gyümölcs függött rajta,
Szüz Mária azt giratja,
Hogy szent Fiát halva tartja.
2. Üdvöz légy Jézusnak szentséges Feje,
Kit zsidók serege tövissel sérte.
Nem láttam oly szép gyümölcsfát,
Mint Jézusnak keresztifáját,
Kékjeivel kibimbózott,
Maga Jézus szép gyümölcse,
Örök életnek szerzője.
3. Üdvöz légy Jézusnak ábrázatja,
Kit zsidók serege arczul csapdosa.
Nem láttam oly szép gyümölcsfát sat.
4. Üdvöz légy Jézusnak kegyes két szeme,
Mely bűneink miatt sokszor könnyeze.
Nem láttam oly szép gyümölcsfát sat.
5. Üdvöz légy Jézusnak szentséges szája,
Mely eozetet, epét értünk kóstola.
Nem láttam oly szép gyümölcsfát sat.
6. Üdvöz légy Jézusnak áldott két füle,
Kit zsidók serege rút szókkal sérte.
Nem láttam oly szép gyümölcsfát sat.
7. Üdvöz légy Jézusnak szentséges válla,
Mely nehéz keresztifát érettünk hordosa.
Nem láttam oly szép gyümölcsfát sat.
8. Üdvöz légy Jézusnak áldott két keze,
Kit zsidók serege fához szegeze.
Nem láttam oly szép gyümölcsfát sat.
9. Üdvöz légy Jézusnak szentséges háta,
Kit zsidók serege megesterosa.
Nem láttam oly szép gyümölcsfát sat.
10. Üdvöz légy Jézusnak drága oldala,
Kit zsidók dxárdája általszaggata.
Nem láttam oly szép gyümölcsfát sat.

11. Üdvöz légy Jézusnak áldott két lába,
Kit zsidók serege általliggata.
Nem láttam oly szép gyümölcsfát sat.
12. Üdvöz légy Jézusnak egész szent teste,
Ezerszer üdvöz légy ártatlan vére.
Nem láttam oly szép gyümölcsfát sat.
13. Üdvöz légy Jézusnak megérett szive,
Értünk bemutatott legszentebb lelke.
Nem láttam oly szép gyümölcsfát sat.
14. Üdvöz légy óh áldott véres keresztfa,
Örök váltáságunknak ékes oltára.
Nem láttam oly szép gyümölcsfát,
Mint Jézusnak keresztfáját.
Áldott vagy óh szent keresztfa,
Melyen meghalt Isten Fia.

④

Négy legujabb ajtatos
énekek.
/feszület alatt térdelő Mária, fülötte angyalka/

Előttünk tündöklék Jézus 'sat.
Üdvözlégy te Máriaának 'sat.
Kegyelemnek lelke könyörülj 'sat.
Beborultak már az egek 'sat.

Győrött 1853.

Sauervein Géza könyvnyomdájában.

Jézus szent keresztje előtt.

Előttünk tündöklék Jézus keresztje,
Mellyre függesztett Megváltónk t-este,
Nem láttam olly szép gyümölcsfát,
Mint Jézusnak keresztfáját,
Olly szép gyümölcs függött rajta,
Ki a bűnöst megváltotta,
Szűz Mária azt siratja.
Hogy szent Fiát halva tartja.
Üdvözlégy Jézusnak suentséges feje,
Kit zsidók serege tövissel sérte,
Nem láttam olly szép gyümölcsfát,
Mint Jézusnak keresztfáját,
Kéljeivel kibimbózott,
Piros vérrel kivirágzott,
Maga Jézus szép gyümöltse,
Örök életnek szerzője.

Üdvözlégy Jézusnak szép ábrázatja,
Kit zsidók serege arczul esapdoza,
nem láttam... stb.

Üdvözlégy Jézusnak kegyes két szeme,
Melly bűneink miatt sokszor könnyeze,
nem láttam... stb.

Üdvözlégy Jézusnak szentséges szent szája,
Melly eczetet, epét értünk kóstola,
nem láttam... stb.

Üdvözlégy Jézusnak áldott két füle,
Kit zsidók serege rút szókkal sérte,
nem láttam... stb.

Üdvözlégy Jézusnak szentséges válla,
 Mally nehéz keresztjét érettünk horda,
 Nem láttam... stb.

Üdvözlégy Jézusnak áldott két keze,
 Kit zsidók serege fához szegeze,
 Nem láttam... stb.

Üdvözlégy Jézusnak szentséges háta,
 Kit zsidók serege megostorozta,
 Nem láttam... stb.

Üdv. Jézusnak drága oldala,
 Kit zsidók dárdája átalszaggata,
 Nem láttam... stb.

Üdv. Jézusnak áldott két lába,
 Kit zsidók serege átallikgata,
 Nem láttam... stb.

Üdv. Jézusnak egész szent teste,
 Bzerszer üdvözlégy ártatlan vére,
 Nem láttam... stb.

Üdv. Jézusnak megsértett szíve,
 Ártunk bemutatott legszentebb lelke,
 Nem láttam... stb.

Üdv. légy óh áldott véres keresztje,
 Örök váltásunknak ékes oltára,
 Nem láttam oly szép gyümölcsfát,
 Mint Jézusnak keresztifját.

Oly szép gyümölcs függött rajta,
 Szűz Mária azt siratja,
 Áldott vagy óh szent keresztje,
 Mellyen megholt Isten fia.

Legujabb
szent énekek a
boldogs. szüz Mária haláláról.

/égbe menő Mária, lent apostolok/

Összeírta Bedő Juliánna.

Budapesten. Nyomatott Bagó Márton és fiánál. - 145.-

- - -

A szentséges szüz Máriának mikép jelentette meg Gábrriel
arkangyal boldog kimúlását s mennybemenetelét.

Dallama: Ma született e világra.

Egykor midőn szüz Mária árvaságán búsula... stb. 31 strófával.

2.

Dallama: Oh szomoruságnak...

Üdvözlégy Mária! mondjuk az olvasót... stb. 11 strófával.

3.

A szent keresztről

Meghalt Jézus a keresztfán

Szent kereszt a mi keresz^{áves}tfánk

Rajta függünk átkarolva,

Mint bünbánó bús Magdolna.

Szent fa melynek árnyékában

Nyugalom szent boldogság van

Isten-ember halál-ágya,

Szenvedő sziv vidámsága.

Szentséges fa lombos ágod,

Átöleli a világot,

Koronád az égig ~~széjjel~~ ^{fény}fel,

beragyogja az ~~égit~~ ^{égit} fényével.

Szent keresztfa átölelünk,

Kérünk légy te mindég velünk,

Te vagy kincsünk, aranyágunk

Örömünk és boldogságunk.

Jézus, keresztfa gyümölcse,
Szívünket mély búval töltsd be,
Hogy téged megsirathassunk,
S hozzád mennybe feljuthassunk.

Jézus bűnünk zsoldját vedd el,
Jelöld meg szent kereszteddel
Oh szánd meg azt a ki megtér,
S a ki tőled kegyelmet kér.

Jézus kérünk keresztedre
Öt mélységes szent sebedre,
Részeseíts sok érdemiábe
S lelkünket az égbe vidd be. Amen.

E kedvelt népének nemcsak csupán Bedő és átriai nyomtatványai jelent meg, de Molnár József kunssentmiklósi kántó révén az Égi Orgona Virágok c. népszerű nagykötet kedvelt éneke lett; itt azonban bővebb szöveg változattal az áábbi dallamra: Üdv. zslégy édes Jézusunk.../396. old./.

A nagypénteki kereszt-misztérium áhitata betöltötte a somogyi népvallásos lelki életét és legnépszerűbb éneke sosem hiányzott sem a nagybóti ájtatoskodásról, sem a Krisztus koporsói gyásznál, de néha még búcsúi keresztjárásokról sem. E népszerűség oka talán, hogy sokféle szöveg és államváltozatban él máig, melyek közül többfélét is megmutatunk némi variánsként Ángyán József/19232 / , S z i j á r t ó P á l/1898/ és a cséngő Beneke Jánosné előadásában/1906/. Az ének természetesen nem hiányozhatott egyetlen nagypénteki ponyvakiadásból sem, ahol gyakorta hosszabb strófákkal szerepeltek, mint pl. Iván Antal kiadásában a keszthelyi Nádas-féle nyomda révén; Nóta: Királyi zászlók lobognak. Ezt tesszül elébb közzé; mivel késői kiadás, s amely e hosszú címet viseli: Minden Szenthelyess Beköszöntőének a háború idejében. Az Ur Jézus Krisztus szent szívéhez folyamodunk segélyért. c. : :

Jézusról és Szent Péterről:

4./

Aszt mondta vedd ki szuronyodat, szúrd egyen az ellenségedet.

Kardoddal vágd le az ellenséget.

Pisztolyoddal lüdd le.

A lelköd sohase bűnhődik ezért.

Eszt én asztán megutáltam.

Még mikor Krisztus urunk, Szent Péter kirántotta a kardot. Aszonta Jé-

zus dugd vissza hüvelyibe kardodat ne báncsd az ellenséged.

Énnekem meg van írva, hogy vinni köll a keresztfát, hogy meghaljunk.

Akkor sem engedte Péternek, hogy a kardot kiráncsa.

